

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Lennart Frommegård

Sammanträdesdatum
2025-02-28

FöredragningsPM
Dnr: 24RS12543

Organ
Regionstyrelsen

Finansiering av livssäkrande aktiviteter på tågfordon som Tåg i Bergslagen AB hyr av AB Transitio

Förslag till beslut

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta

att ge AB Transitio i uppdrag att inom maximalt takbelopp för investeringar på 158 miljoner SEK genomföra livslängdssäkrande aktiviteter för Tåg i Bergslagen ABs Reginafordon, under förutsättning att Region Dalarna, Region Västmanland och Region Gävleborg fattar likalydande beslut.

att ingå borgen såsom för egen skuld (proprieborgen) för upphandlad finansiering upp till 19,75 miljoner SEK jämte därpå löpande ränta och kostnader avseende livslängdssäkrande aktiviteter.

Sammanfattning

Regionerna i Örebro, Västmanland, Gävleborg och Dalarna bedriver gemensamt regional tågtrafik inom sina län genom det gemensamt ägda bolaget Tåg i Bergslagen AB. De regionala kollektivtrafikmyndigheterna inom respektive region har ett åtagande om att garantera trafiken i det storregionala stomnätet vilket kräver att tågen fungerar tillfredsställande och kan trafiksättas enligt plan.

Tåg i Bergslagen AB bedriver verksamhet med 30 tågfordon, varav 23 är av typen Regina. Samtliga tågfordon hyrs in från fordonsägaren AB Transitio som ansvarar för att anskaffa, finansiera och förvalta tågfordon åt sina ägare vilka är 20 svenska regioner.

Reginafordonen tillverkades och levererades under perioden 2001-2004 och har en beräknad livslängd på 30 år. Fordonen beräknas således att vara i trafik till 2031-2034. Under livslängden genomför fordonsägaren ett förbestämt antal så kallade tunga underhållsaktiviteter och upprustningar vilka i det senare fallet

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Lennart Frommegård

Sammanträdesdatum
2025-02-28

FöredragningsPM
Dnr: 24RS12543

främst omfattar inredning och målning.

Utifrån fordonsägaren AB Transitios rekommendation har Tåg i Bergslagen AB:s styrelse fattat beslut om att rekommendera respektive fullmäktige hos de fyra ägarregionerna att fatta beslut om genomförande av livslängdssäkrande aktiviteter. Aktiviteterna syftar till att Reginafordonen återfår en fullgod nivå på tillgänglighet och tillförlitlighet under den tekniska livslängden och omfattar uppgradering av bromssystem, översyn och uppgradering av elektronisk utrustning med mera.

Transition har beräknat den totala investeringen till 158 miljoner kronor, varav hälften behöver lånefinansieras med proprieborgen från ägarna. Respektive ägare borgar för 25 procent av lånebeloppet, vilket innebär 19,75 miljoner kronor var.

Investeringarna kopplat till de livslängdssäkrande aktiviteterna kommer att öka hyreskostnaderna för Tåg i Bergslagen AB och därmed kostnaderna för respektive kollektivtrafikmyndighet. Fram till 2034, då investeringarna beräknas vara avskrivna, uppgår Region Örebro läns hyreskostnader till följd av investeringen till 41 miljoner kronor.

Investeringarna innebär att det i ett senare skede och efter särskilt beslut finns möjlighet att genomföra livslängsförlängande aktiviteter och därmed förlänga livslängden på tågfordonen till 2043. Om detta beslut tas kan avskrivningskostnaderna på de livslängdssäkrande investeringarna fördelas ut på fler år, vilket skulle medföra lägre årliga hyreskostnader.

Ärendebeskrivning

Regionerna i Örebro, Västmanland, Gävleborg och Dalarna bedriver gemensamt regional tågtrafik inom sina län genom det gemensamt ägda bolaget Tåg i Bergslagen AB. De regionala kollektivtrafikmyndigheterna inom respektive region har ett åtagande om att garantera trafiken i det storregionala stommätet vilket kräver att tågen fungerar tillfredsställande och kan trafiksättas enligt plan.

Tåg i Bergslagen AB opererar med 30 tågfordon, av vilka 23 är av typ Regina. Dessa fordon hyrs in från fordonsägaren AB Transitio som ansvarar för att anskaffa, finansiera och förvalta tågfordon åt sina ägare vilka är 20 svenska regioner.

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Lennart Frommegård

Sammanträdesdatum
2025-02-28

FöredragningsPM
Dnr: 24RS12543

Reginafordonen tillverkades och levererades under perioden 2001-2004 och har en beräknad livslängd på 30 år. Fordonen beräknas således att vara i trafik till 2031-2034. Under livslängden genomför fordonsägaren ett förbestämt antal så kallade tunga underhållsaktiviteter och upprustningar vilka i det senare fallet främst omfattar inredning och målning. Fordonens trafiknära underhåll utförs utefter ett av fordonsägaren fastställt underhållsprogram av part som upphandlas av Tåg i Bergslagen AB.

Bakgrund till föreslaget om beslut om livslängdssäkrande aktiviteter

Fordonsägaren AB Transitio har tillsammans med andra berörda parter genomfört en utredning gällande Reginaflottans status och framtid.

Utredningen har utgått från två frågeställningar:

1. Identifiera vilka aktiviteter som krävs för att säkerställa att Reginaflottan har en god tillgänglighet och tillförlitlighet under sin tekniska livslängd på 30 år, "livslängdssäkring".
2. Utredda vad som krävs för att åstadkomma en "livslängdsförlängning" av hela fordonsflottan fram till och med år 2043.

Detta beslutsärende avser endast punkt 1 ovan, ett beslut om genomförande av punkt 1 "livslängdssäkring" möjliggör dock ett beslut avseende punkt 2 "livslängdsförlängning" vilket i så fall kommer hanteras i ett separat beslutsärende i ett senare skede.

Utifrån fordonsägaren AB Transitios rekommendation har Tåg i Bergslagen AB:s styrelse fattat beslut om att rekommendera respektive fullmäktige hos de fyra regionerna, vilka tillsammans äger Tåg i Bergslagen AB, att fatta beslut om genomförande av livslängdssäkrande aktiviteter.

Aktiviteterna syftar till att Reginafordonen återfår en fullgod nivå på tillgänglighet och tillförlitlighet under den tekniska livslängden. Aktiviteterna omfattar till exempel uppgradering av bromssystem, översyn och uppgradering av elektronisk utrustning, underhåll samt optimeringar och mindre tekniska förändringar i syfte att förbättra tillgängligheten och tillförlitligheten för fordonen.

Parallellt med de livslängdssäkrande aktiviteterna sker även fortsatta utredningar av livslängdsförlängning. Dessa utredningar syftar till att proaktivt erhålla mer fakta om risker kopplade till livslängdsförlängning, risker som även

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Lennart Frommegård

Sammanträdesdatum
2025-02-28

FöredragningsPM
Dnr: 24RS12543

kan påverka befintlig teknisk livslängd. Detta kommer sedan att mynna ut i förslag till beslut om att antingen genomföra livslängdsförlängning eller införskaffning av nya fordon.

Beredning

Regionstyrelsens arbetsutskott behandlar ärendet den 11 februari 2025.

Regionstyrelsens arbetsutskott föreslår regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige besluta

att ge AB Transitio i uppdrag att inom maximalt takbelopp för investeringar på 158 miljoner SEK genomföra livslängdssäkrande aktiviteter för Tåg i Bergslagen ABs Reginafordon, under förutsättning att Region Dalarna, Region Västmanland och Region Gävleborg fattar likalydande beslut.

att ingå borgen såsom för egen skuld (proprieborgen) för upphandlad finansiering upp till 19,75 miljoner SEK jämte därpå löpande ränta och kostnader avseende livslängdssäkrande aktiviteter.

Kollektivtrafiknämnden behandlar ärendet den 27 februari.

Ekonomiska konsekvenser

Investeringarna kopplat till de livslängdssäkrande aktiviteterna kommer att öka hyreskostnader för Tåg i Bergslagen AB och därmed kostnaderna för respektive kollektivtrafikmyndighet. Tabellen nedan redovisar uppskattad kostnad (hyrespåverkande) per region förutsatt att takbeloppet nyttjas i sin helhet samt att investeringarna per fordon genomförs enligt nuvarande tidplan.

Belopp är uttryckt i miljoner kronor.

År	Region Dalarna	Region Örebro län	Region Västmanland	Region Gävleborg	Summa ²
2028	4,3	3,1	2,9	1,5	11,8
2029	12,8	9,2	8,8	4,6	35,4
2030	14,0	10,1	9,7	5,0	38,8
2031	16,4	11,8	11,3	5,9	45,4
2032	4,0	2,8	2,7	1,4	10,9
2033	2,8	2,0	1,9	1,0	7,7
2034	2,8	2,0	1,9	1,0	7,7
Summa	57,1	41,0	39,2	20,4	157,7

Tjänsteställe, handläggare
Staben Ekonomi, Lennart Frommegård

Sammanträdesdatum
2025-02-28

FöredragningsPM
Dnr: 24RS12543

² Avvikelse i summering jämfört med totalbelopp/takbelopp beror på avrundningar.

Tillkommande kostnader till följd av ökade hyreskostnaden för fordonen ska finansieras inom beslutad rambudget för Kollektivtrafiknämnden.

Finansiering

AB Transitio bedömer att investeringarna till 50 procent behöver finansieras genom extern upplåning. Det motsvarar 50 procent av 157,7 miljoner kronor, det vill säga 78,9 miljoner kronor. Respektive ägare i Tåg i Bergslagen borgar för 25 procent av det totalt lånebelopp, dvs Region Örebro län ingår borgen såsom för egen skuld (proprieborgen) motsvarande 19,7 miljoner kronor.

Konsekvenser för miljö-, barn- och jämställdhetsperspektiven

Beslutet syftar till underhåll som innebär att tågfordonen kan användas under planerad livslängd. Beslutet har därför ingen ytterligare effekt avseende miljö, barn och jämställdhet än tidigare förutsatt.

Uppföljning

Uppföljning av borgensåtagande sker i årligen i Region Örebro läns bokslut.

Beslutsunderlag

FöredragningsPM regionstyrelsen 2025-02-28, Finansiering av livslängdssäkrande aktiviteter på tågfordon som TiB hyr av Transitio AB

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Skickas till:

Regionfullmäktige